

Les històries de palau

Joan Ainaud ha encapçalat un equip d'historiadors en la recerca del passat del Palau de la Generalitat. El text i les imatges actualitzen uns fets fins ara desconeguts.

Oscar Montferrer

Quan arriba el vint-i-tres d'abril, les portes del Palau de la Generalitat de Catalunya s'obren al públic. Així es commemora la Diada de Sant Jordi, el patró dels catalans. Aquest fet és prou conegut avui dia. El que no ho és tant és que aquest costum ja era vigent al segle XV.

Aquesta és una de les troballes anècdotes amb que Joan Ainaud amaneix el llibre *El Palau de la Generalitat de Catalunya*, número 2 de la col·lecció «Som i serem», editada per la Generalitat. Amb aquest llibre, de prop de tres-centes pàgines, Joan Ainaud ha pretès donar testimoni i fer prendre consciència del que significa i del que ha significat l'edifici.

Tres anys de recerca

Joan Ainaud, que és historiador i museòleg, ja havia escrit abans sobre el Palau. Fou l'any 1947 quan, amb Josep Gudiol i Pau Verrié, redactà un capítol del llibre dedicat a Barcelona en el *Catálogo Monumental de Barcelona*. Molts anys després, Miquel Coll i Alentorn, que encara era conseller delegat de la Presidència, proposà a Ainaud de reprendre el tema, perquè volia que la gent conegués el Palau i la seva vinculació a la Generalitat com a institució política. Així, va començar una recerca que s'ha prolongat durant tres anys i en la qual ha calgut consultar tant els arxius documentals com els fotogràfics.

La part gràfica del llibre té una especial importància, tant per la quantitat d'imatges que hi apareixen, vora cinc-centes, com pel testimoni que donen. L'equip gràfic, compost per Joan Bordas, Montserrat Sagarra i Jordi Gumí, ha inclòs fotografies d'objectes que s'han perdut i dibuixos antics que es feien per il·lustrar fets singulars de la vida social dels nostres avantpassats. A tall d'exemple, una de les imatges més antigues que es presenten fa referència al procés Rull, que passà quan encara no s'havia establert la Generalitat.

El Palau com a emblema

El mètode que s'ha seguit en l'elaboració del llibre s'ha basat en el que ja recollien les publicacions anteriors i en l'observació directa del Palau. Tot el que s'ha obtingut, s'ha distribuït en cinc capítols que reflecteixen l'evolució arquitectònica i social de l'edifici al llarg del temps.

El primer capítol parla de l'època anterior a la Generalitat. El segon explica l'època gòtica. El tercer, la del Renaixement i el quart fa referència a l'obra nova. Joan Ainaud ha considerat necessari que un cinquè capítol,

amb funcions d'epíleg, presenti al lector quins han estat els edificis que la Generalitat ha edificat fora de Barcelona. L'estudi d'aquesta evolució pretén mostrar el tarannà reivindicatiu que de sempre ha tingut el Palau. Segons Ainaud, «el Palau ha simbolitzat el país, més enllà de la seva funcionalitat real». En aquest sentit, les visites populars són una vivència d'apropiació del Palau per part del poble.

Valoració

L'equip responsable del llibre considera que s'ha fet una tasca important, pel que fa a la salvaguarda de la memòria patrimonial, però sap que la valoració final recaurà en els que tinguin el llibre a les mans. L'aspecte de la difusió també s'ha tingut en compte, dels cinc mil cinc-cents exemplars que s'han imprès, tres mil tres-cents porten un resum en castellà i anglès, i la resta el porten en francès i alemany. El català, però, té l'extensió més important en tots ells. □

Palau de la Generalitat, a la recerca del seu passat.